

МОТИВАЦІЯ СТУДЕНТІВ ДО НАВЧАННЯ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПІДВИЩЕННЯ

При організації сучасного навчального процесу велике значення відводиться мотивації студентів. Мотивація студентів є одним з найбільш ефективних способів поліпшити якість навчання.

Мотивація до навчання досить непростий і неоднозначний процес зміни ставлення особистості як до окремого предмета вивчення, так і до всього навчального процесу.

Навчальна мотивація визначається низкою факторів: освітнім закладом, організацією навчального процесу, особливостями студента, ступенем ставлення викладачів до студентів, специфікою навчального предмета.

Мотиви до навчання у студентів можуть бути різноманітними:

- соціальні мотиви (обов'язок, відповідальність, розуміння значущості навчання для суспільства);
- пізнавальні мотиви (прагнення більше знати, бути ерудованим);
- професійно-ціннісні мотиви (розширення можливостей влаштуватися на перспективну і цікаву роботу);
- естетичні (від процесу навчання студент отримує задоволення, розкриває свої здібності і таланти);
- комунікативні мотиви (можливість розширення свого кола спілкування шляхом підвищення свого інтелектуального рівня і нових знайомств);
- статусно-позиційні мотиви (прагнення отримати певний статус у суспільстві);
- традиційно-історичні мотиви (установлені стереотипи, що виникли у суспільстві та зміцнилися з часом);
- утилітарно-пізнавальні (прагнення засвоїти окремих предмет і навчитися самоосвіті);
- неусвідомлені мотиви (відсутність розуміння сенсу інформації, що отримується, і повна відсутність інтересу до пізнавального процесу).

Для більшості студентів характерно поєднання декількох мотивацій у різних варіаціях.

Первинна уява про перевагу й дію тих або інших мотивів навчання дає ставлення студента до навчання. Виділяють кілька рівнів ставлення студентів до навчання:

- негативне ставлення: характеризується вузькістю мотивів. Тут можна спостерігати слабку зацікавленість в успіхах, націленість на оцінку, невміння ставити цілі, переборювати труднощі, ніж учитися, негативне ставлення до освітніх установ, до викладачів;

– нейтральне (байдуже) ставлення: у цьому разі можна говорити про здатних, але лінивих студентів;

– позитивне ставлення: поступове наростання мотивації від нестійкої до глибоко усвідомленої, а тому особливо діючої. Найвищий рівень характеризується стійкістю мотивів, умінням ставити перспективні цілі, передбачати наслідки своєї навчальної діяльності й поведінки, долати перешкоди на шляху досягнення мети. У навчальній діяльності спостерігається пошук нестандартних способів вирішення навчальних завдань, гнучкість і мобільність способів дій, перехід до творчої діяльності, збільшення частки самоосвіти.

Шляхи підвищення мотивації студентів є такі:

1. Зацікавлення їх предметом, що викладається.
2. Підвищення практичної спрямованості навчання.
3. Застосування матеріальних і моральних стимулів.

Таким чином, мотивація до навчання – це основний засіб, який надасть можливість підвищити не тільки рівень зацікавленості студентів до навчального процесу, а й їх особистий творчий потенціал.

Т.В. Нескуба

ПРОБЛЕМА АДАПТАЦІЇ МОЛОДІ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

Нині, згідно з Болонською конвенцією, здійснюється перехід на новітні моделі навчання, істотно змінюються навчальні плани, форми організації занять, критерії оцінювання знань, впроваджуються нові педагогічні технології та стандарти освіти. Основний вид діяльності студента – професійне навчання – стає більш складним за формами та змістом, а тому підвищує вимоги до особистості. В контексті розгортання цієї тенденції для останньої психологічно важливо піти шляхом адекватної самозміни, саморозвитку та ковітальної самореалізації. Спроможність адаптуватися, долати труднощі, віднайти своє місце у життєвому просторі є вирішальним чинником вдалого розвитку молоді людини, а в майбутньому – фахівця з вищою освітою.

Основну масу студентів, які навчаються у вищих навчальних закладах, становлять юнаки та дівчата віком 18—25 років. Тому одним із головних завдань педагогіки та психології вищої школи є вивчення особливостей студентської молоді.

Студентство є складовою частиною молоді, її специфічною групою, що характеризується особливими умовами життя, побуту і праці, суспільною поведінкою і психологією, системою ціннісних орієнтацій.

Тобто студентство треба розглядати як соціальну групу в системі вищого навчального закладу, яка має свою мету, свої специфічні